

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Student: Bc. Anežka SOUŠKOVÁ

Obor: ČJ - HV

**Název práce v českém jazyce: Analýza učebnic pro základní školy
z genderového hlediska**

**Název práce v anglickém jazyce: An analysis of primary school textbooks
from a gender perspective**

Vedoucí práce: doc. PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Radka Holanová, Ph.D.

Typ posudku: oponent práce

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	A
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	A
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	A
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	A
1.5	Interpretace výsledků	A
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	A
1.7	Logičnost výkladu	A
1.8	Přínos práce, dosažení cílů a validita závěrů	A

Slovní komentář:

S. 24, pozn. č. 11: Zde se jedná o závažné obvinění, které by mělo být ozdrojováno. Pokud pochází z textu Valdrové, mělo by to být zřetelně označeno.

S. 33: „*Dále je vhodné u studujících vytvářet porozumění a toleranci /.../ k osobám s nebinárním pohlavím, homosexuální orientací apod.*“ ... Toto už je podle mého názoru tematika, která patří to do sexuální výchovy, nikoli do českého jazyka. Celkově v práci autorka více prezentuje jednu názorovou stranu. Měl by být víc zastoupen i druhý názor (tak, jak autorka letmo zmiňuje Hoffmannovou a Čmejrkovou, ale v analýze to nijak nereflektuje). Závěr už je formulován z hlediska rozporuplného názoru lingvistů vyváženěji, ale teoretická část vychází prakticky výhradně z Valdrové, což může být vnímáno jako poněkud disproportionální. (Když nelze oslovit cestující jako *dámy a pánové*, když jsou otec a matka v dotaznících označováni jako *rodič 1 a rodič 2*, s tím se jako člověk ani jako lingvista neztotožňuji a nejsem v rámci odborné sféry sama.)

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	B
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	A
2.3	Dodržení citační normy	B
2.4	Dodržení stylové normy	A
2.5	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	B

Slovní komentář:

V práci se objevuje několik grafických či pravopisných nedostatků, např. chybné psaní mezer v desetinných místech (s. 20), střídání pomlčky a spojovníku v rozsahu stran citovaných textů (s. 23), chybějící mezery za tečkou (s. 26), několik interpunkčních chyb (např. s. 23, 25, 32), ale vzhledem k rozsahu a celkové kvalitě práce se jedná o zanedbatelné množství.

Analýza učebnic je poměrně nepřehledná. Ocenila bych alespoň dělení učebnicových řad dle ročníků; vydělen je pouze jazyk a ilustrace.

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Předložená práce splňuje požadavky kladené na daný typ závěrečné kvalifikační práce v oboru *Český jazyk se zaměřením na vzdělávání*.

Práce je v souladu se zásadami citační etiky.

Práci doporučuji k obhajobě.

Slovní komentář:

Jedná se o velmi podrobnou analýzu s přehledným závěrečným srovnáním a shrnutím.

Rozsahem i přínosem výrazně přesahuje požadavky kladené na DP.

4 - OTÁZKY A NÁMĚTY PRO OBHAJOBU

4.1	Jak se autorce daří hledat vyváženost mezi genderově korektním vyjadřováním (někdy až přehnaným či trochu hysterickým), stylistickou vhodností či „elegancí“ (srov. <i>žák/yně</i> , <i>hostka</i>) a tradicí (či tím, co někdo vnímá jako normální, např. gener. maskulinum)?
4.2	S. 13, výrok R. Adama (2010) o potenciální ztrátě bezpříznakovosti generického maskulina: Jak se autorka s tímto názorem ztotožňuje?
4.3	S. 43, „ <i>Tatínek mě objal silnými pažemi.</i> “ Není tento příklad také nekorektní? Nejedná se o stejný případ jako se zastoupením kuchařů mezi ženskými povoláními?
4.4	Jak najít v učebnicích rovnováhu mezi snahou zobrazovat svět takový, jaký je, a snahou zobrazovat ho takový, jaký bychom ho chtěli mít? Je cestou tzv. pozitivní diskriminace?
4.5	S. 77 apod.: Nevymizí ze světa vtipy, když většina z nich je nějakým způsobem nekorektní,

	neuctivá k nějaké skupině lidí?
4.6	Jak vnímá autorka jistou protichůdnost tendencí, kdy žena chce, aby její příjmení nebylo přechylováno, ale současně chce být označována jako hostka, vědkyně, chirurgka...?

Datum: 17. 8. 2021

Podpis: